

És mit mondanak a rajzok? Azt, hogy a kubaiak nagyszerű nép, kemény és nagyszívű, harcos és békés, s ami nem kevésbé rokonszenves: szeret és tud mosolyogni. Kubát és a kötetet az igen- nem ellentétpár jellemzi: jenkik, no;

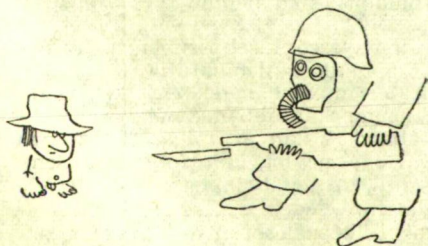
szakállasok, si; militaristák, no; milicisták, si; papok, no; munkások, si; gazdagok, no. S olyan erővel szól a si és szól a no, hogy nem hagy kétséget afelől: igazuk van a kubaiaknak, igaza van Nueznak.

Szakállasok, si! Azért igen, mert ők békét akarnak – vallja az egyik rajz. Militaristák nem, mert a védtelen népekre támadnak otromba fegyvereikkel. Papok nem, mert ők az elnyomók szövetségei. Ezt a három rajzot választottam ki illusztrálásul Nuez kötetéből, s választhatok másik hármat is a száz-húsz közül, mind ugyanezt mondja.

Nuez rajzai politikai rajzok, agitatív erejű rajzok, ha úgy tetszik, propagandaművek. Azért szeretem Nuezt – írja többek között Agüero –, mert karikatúrái a forradalmat álltják középpontba, mert azt ábrázolják, hogy az imperializmus újabb agressziót készít elő. S azért, mert képes arra, hogy a propagandából igazi, magas színvonalú művészetet csináljon.

Ez így igaz!

De miért karikatúrák ezek a rajzok, ha annyira politizálnak? Hogy fér ez a kettő össze? Bizony, bizony nálunk az efféle állásfoglalás meglehetősen szokatlan a karikatúra műfajában. Nem akarnám eltúlozni a dolgot, s azt mondani, hogy minálunk nem illik ennyire politizálni a rajzolónak, tehát feltétlenül bennünk a hiba. Hiszen más közeg

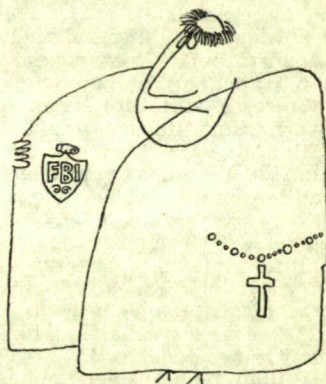

Nuezé, ott, szemben Floridával, s megint más a miénk.

Ezek a rajzok karikatúrák a javából, éppen azért tudnak igazán jól politizálni. Nuez jókedvű fickó, még akkor is, amikor dühös, amikor nemet kiált. Tesék csak megnézni ezt a gázálarcos figurát, vagy az FBI-jelvényes papot, úgy utáltatja meg őket a rajz, hogy közben mosolyt ültet a szájunk szögletére: kár ugrálni, a vesétekbe látunk, úgysis elbánunk veletek!

Amikor pedig szakállasokat, milicistákat, munkásokat rajzol, szeretet és derű sugárzik a vonalakból. Mivel ő is egy a forradalom katonái közül, mer eljátszogatni jelképpé lett hosszú szakállukkal, meri őket olyan embereknek bemutatni, akik ugyan hősök, de egyáltalában nem féltenek.

A Cuba, si! 1963-ban jelent meg Havannában, szerzője akkor a 25. évében

járt. A „fülszöveg” arról is tudósít, hogy tagja az ifjúkommunisták szövetségének, rajzai igen népszerűek Kubában, s a külföldi lapokban is gyakran megjelennek. Ez volt első önálló kötete. S mivel karikatúristáról van szó, néhány vidám apróságot is elárul róla. Azt például, hogy kutyáját tiszteletből Picassónak keresztelte el, hogy nem szereti Walt Disney állatrajzait, viszont imádja Gullien verseit és a vodkát narancslével. Tervei között az szerepel, hogy minél több üveget gyűjtsön, s előzőleg persze ürítsen, és még több jó karikatúrakötetet publikáljon.

Tiszteletreméltó vállalkozás mind a kettő!

Nem merem azt állítani, most már megmásztam a Mount Everest-et azzal, hogy igyekeztem Nuez karikatúráiról beszélni. A hegy óriási, a turista felszerelése hiányos. Kuba távoli ország, most ismerkedünk csak vele, népével. A Cuba, si! útikalauznak is kitűnő.

FEHÉR KÁLMÁN